

Выдаецца з 16 студзеня 1998 г.  
Галоўны рэдактар Ігар Германчук  
Заснавальнік Павел Жук  
Выдавец — рэдакцыя газеты НАВІНЫ  
Наклад 18 300  
Адрес для карэспандэнцыи: 220088,  
г. Мінск, вул. Іванаўская, 56  
Тэл/факс: 236-89-40

# НАВІНЫ



Аўторак, 27 кастрычніка 1998 г.

№ 115 (507)

Кошт свабодны

## СВАБОДА

Забаронена 24 лістапада 1997 г.

### Пасол Турцыі вернецца ў Дразды?

Аляксандр Лукашэнка прапанаваў амбасадару Турцыі Шуле Сойсал вярнуцца ў рэзідэнцыю ў Драздах. Пра гэта кіраўнік турэцкай дыпламатычнай місіі паведаміла журналістам напрыканцы мінулага тыдня.

Закрунуўшы праблему канфлікту вакол Драздоў, спадарыня Сойсал адзначыла, што ўрад яе краіны разумеў неабходнасць перасялення дыпламатаў як адно з патрабаванняў мераў бяспекі кіраўніка Беларусі. Аднак, па словах Шуле Сойсал, способ рэалізацыі гэтых мераў быў для Турцыі непрымальны. Запрошэнне вярнуцца ў Дразды амбасадар лічыць правай добраў волі з боку беларускага ўрада і спадзяеца, што канфлікт будзе паспяхова вырашаны.

Як нам паведаміла спадарыня Сойсал, канчатковое рашэнне аб яе пераездзе ў Дразды яшчэ не прынятае, гэтае пытанне цяпер разглядае ўрад Турцыі. А пакуль турэцкі пасол жыве ў часовай рэзідэнцыі ў Мінску. Дарэчы, Турцыя адзінай краінай НАТО, прадстаўнік якой не быў адкліканы з Мінска пасля пачатку драздоўскага канфлікту.

Цалкам верагодна, што беларускія ўлады, прапануючы Шуле Сойсал вярнуцца ў Дразды, хочуць прадэманстраваць Захаду, што ніякага канфлікту вакол рэзідэнцыі няма, таму, маўляў, няхай вашыя паслы вяртаюцца.

Альгерд НЕВЯРОУСКИ

### Курапаты — загадка для генпрокурора

Генеральны прокурор Беларусі Алег Бажэлка заяўв на прэс-канферэнцыі ў мінулую пятніцу, што прокуратура дагэтуль не высветліла, хто пахаваны ў Курапатах: «ворагі народу», расстрэляныя супрацоўнікамі НКВД у 30-40 гадах, ці ахвяры фашызму, забітыя падчас Другой сусветнай вайны.

За апошнія дзесяць гадоў адказ на пытанне «Хто і какі забіваў у Курапатах?» шукаўся не аднойны. Прокуратура Беларусі двойчы праводзіла афіцыйнае следства па факце масавых пахаванняў людзей у Курапацкім лесе пад Мінском. Абодва разы адказ быў аднолькавы — у 30-40 гадах людзей у Курапатах расстрэльваў НКВД.

Такія вынікі не задавальнялі пэўную катэгорыю людзей, якіх куды больш набіла «фашистычная» версія. Таму напрыканцы 1997 года распачалася трацея расследаванне, якое вядзе Ваенная прокуратура Беларусі.

Гэтае следства ўжо амаль завершанае. Былі праведзеныя раскопкі ў Курапатах, у чарговы раз перагледжаныя архіўныя дакументы, што могуць нейкім чынам датычыць «курапацкай справы». Паводле нашых звестак, апошнія следства не змагло дадаць нічога прынцыпова новага да вынікаў працы сваіх папярэднікаў. Таму дзіўна, што генеральны прокурор дагэтуль не можа адказаць, хто і какі забіваў у Курапатах.

Расцілаў ПЕРМЯКОЎ

(Іншыя падрабязніцы з прэс-канферэнцыі генеральнага прокурора Беларусі чытаць на стар. 2)



На здымках: у мінулую суботу Кастрычніцкая плошча ў Мінску была запоўненая народам — стаялі чэргі за свінінай (на 106 тысяч за кг.), каўбасою ды сасіскамі. Каб купіць два кілаграмы (у адны руکі больш не прадавалі), трэба было прастаяць гадзіны пайтары.

### Прэзідэнт з камсамолам

Як паведаміла прэзідэнцкая прэс-служба, Аляксандр Лукашэнка 29 кастрычніка будзе ўдзельнічаць ва ўрачыстасцях, прысвечаных 80-годдзю ВЛКСМ.

### Крымінальны бартэр

Беларускія злачынцы, што сёння ўтрымліваюцца ў турмах Літвы, могуць у хуткім часе вярнуцца дадому — даседжваць свой тэрмін. Вяртанне на радзіму чакае і літоўскіх злачынцаў, што сёння знаходзяцца за кратамі ў Беларусі.

Як паведаміла літоўская міністэрства замежных спраўаў, гэтымі днямі ўступае ў сілу пагадненне аб абмене злачынцамі, падпісанне Беларуссю і Літвой яшчэ ў 1996 годзе. Па звестках літоўскай агенцтва ELTA, у беларускіх турмах сёння ўтрымліваюцца каля 40-50 літоўцаў. Беларусь — крымінальнікай у Літве ўдвая менш — каля 20 чалавек.

Міхась КАРПОВІЧ

## Мікалай Чаргінца не пусцілі ў ЗША

Пасольства ЗША не выдала ўязныя візы дэпутатам прэзідэнцкага парламента Мікалаю Чаргінцу і Аляксандру Козыру, старшыням абедзвюх «палатачных» камісій па міжнародных спраўах. Дэпутаты планавалі з'ездзіць у Нью-Йорк з 23 па 28 кастрычніка.

Нагадаем, пасля высялення замежных паслоў з іх рэзідэнцыяў у Драздах, краіны Еўрапейскага саюза, а таксама Злучаных Штатаў і іншыя дзяржавы вырашылі не выдаваць візы 130 беларускім чыноўнікам на чале з прэзідэнтам Лукашэнкам. У спісе, праўда, не значыліся прозвішчы Мікалай Чаргінца і Аляксандра Козыра. Аднак урашэнні Еўрасаюза было сказана, што візваяя санкцыі «будуць прымяняцца таксама ў амбэркаванні пытання аб супрацоўніцтве МПС і ААН».

пад азначаныя катэгорыі».

М.Чаргінец і А.Козыр былі запрошаныя на штогадовую нараду Міжпарламенцкага саюза (МПС). Дэлегаты з Беларусі планавалі прыняць удзел таксама ў амбэркаванні пытання аб супрацоўніцтве МПС і ААН.

Рыхтуючыся да паездкі за акіян, М.Чаргінец і А.Козыр яшчэ ў верасні здолі свае пашпарты для візай у амерыканскую амбасаду. Час ад часу дэпутаты нагадвалі пра сябе пасольству, каб тое паскорыла візай. Старшыні набылі

нават авіяблітэты ў Нью-Йорк. Паводле Мікалай Чаргінца, «Дзярждэпартамент ЗША палічыў, што ехаць нам неабавязкова», і амбасада не выдавала візы.

Аляксандра Козыра у размове з карэспандэнтам НАВІНАЎ называў гэта «хамскім выпадам ЗША ў адносінах да Міжпарламенцкага саюза». Па словах Козыра, паездка мела для Беларусі вялікае значэнне, бо «была магчымасць выкарыстতа міжнародную tryбуну для выкрыцця неадэкватнага стаўлення да беларускага парламента». Мікалай Чаргінец наогул абвінаваці Злучаныя Штаты «ва ўмяшанні ў справы ААН».

Алесь ДАШЧЫНСКИ

### А.Лукашэнка:

## «Радзіма ў нас адна»

На мінулым тыдні прэзідэнт Лукашэнка пераконваў расійскую аўдыторию, што ён не ганяеца за шапкай Манамаха, а займаецца выключна ўмацаваннем эканамічных адносінаў Беларусі і Pacii.

«Я хочу, каб мы былі моцнымі», — заяўві Лукашэнка, выступаючы ў Омску. Па слоўах Рыгоравіча, «што б не адбывалася на тэрыторыі былога СССР, радзіма ў нас адна. Для нас усіх як Беларусь, так і Сібір — агульная Айчына», — так заяўві Лукашэнка на сустэрэны з беларусамі, што жывуць у Омскай вобласці.

Лічыць беларускі прэзідэнт, будзе зроблена праціўнікамі цяперашнягі кіраўніцтва Pacii. А.Лукашэнка заклікаў дзяловыя колы Омска падключыцца да інтэграцыйнага практэсця, забыўшыся на ўзаемныя прэтэнзіі Беларусі і Pacii. «Мы вам не вінаваты сёння ні цэнта, — заяўві ён. — Вось вам факты: сёння Беларусь 220—240 мільёнаў вінавата за газ Pacii ў тавараабароце дзесяцімільярдным... Расійская суб'екты гаспадарання, якім мы пастаўлялі прадукцыю, завінаваці нам каля 800 мільёнаў долараў. Я прашу заплаціць беларусам 800 мільёнаў, я вам зайду — 240».

Лукашэнка таксама заклікаў расіянінамацаўца саюз з Беларуссю дзеля таго, каб разам супрацьстаяць NATO, якое, маўляў, зусім блізка: «Нашыя більшыя сябры лезуть у NATO. Толькі мы вывелі яздзерную зброю з Беларусі — NATO каля нашых межай».

Гаворачы пра свае адносіны з Барысам Ельциным, беларускі кіраўнік зазначыў: «Мы практычна амаль ужо год як не сустракаліся са сваімі калегам, прэзідэнтам Pacii. Ці ж саюзнікі могуць сабе такое дазволіць, каб не сустракацца і не абрываўцца тая або іншыя праблемы? Гэта таксама факт. Вінаваты не толькі Барыс Мікалаевіч, але і мы абодва вінаватыя ў тым, што часам гардыню сваю не можам уціхамірыць, каб сустэрэцца і амбэркаваць тая ці іншыя пытанні», — сказаў А.Лукашэнка.

Андрэй ПРАКАПОВІЧ,  
Наталля КУЛАГІНА

## SOL MINSK

### ВПЕРВЫЕ В БЕЛАРУСИ!

Открыты европейский центр языковой подготовки - SOL Minsk, центральный департамент которого находится в Великобритании.

ЗДЕСЬ Вас будут учить английскому языку по самой современной технологии — «обучение через действие», разработанной британским центром «Services for Open Learning» (SOL).

ЗДЕСЬ Вас будут обучать по европейским стандартам лучшие специалисты из Великобритании и Беларуси.

ЗДЕСЬ у Вас будут учебные материалы (аудио, видео, учебники и словари) только из Великобритании.

ЗДЕСЬ у Вас будет возможность пройти стажировку в Англии.

НЕВОЗМОЖНОЕ МЫ ДЕЛАЕМ СРАЗУ ЖЕ.  
THE IMPOSSIBLE WE DO AT ONCE,  
ДЛЯ ЧУДА ТРЕБУЕТСЯ НЕМНОГО БОЛЬШЕ ВРЕМЕНИ.  
MIRACLES TAKE A LITTLE LONGER.

Ул. Берестянская, 17.  
Тел. 210-05-10  
210-05-11

Многоуровневое обучение: с нулевого до уровня международного сертификата Cambridge First Certificate, TOEFL, SAT.  
Пять основных курсов для взрослых (любые возрастные группы!) и три для детей (начиная с 5 лет!).

SOL Minsk расположен в самом центре Минска и работает для Вас с 9.00 до 21.00 семь дней в неделю.

АНГЛИЙСКИЙ ЯЗЫК ПО АНГЛИЙСКОЙ ТЕХНОЛОГИИ

## У Брэсце адкрылася консульства Украіны

Па беларускіх афіцыйных да-дзеных, у Брэсцкай вобласці жыве каля 60 тысяч этнічных украінцаў. Праўда, некаторыя прадстаўнікі украінскай дыаспary лічаць, што людзей, якія ідэн-тыфікуюць сябе як украінцы, на-многа больш. «Не хачу ўцягвацца ў гэтыя спрэчкі, пачакам пера-лісу насельніцтва ў Беларусі», — заявіў на цырымоніі адкрыція консульства украінскі амбасадар у Беларусі Анатоль Дронь. На яго думку, галоўнае, каб адносіны паміж Беларуссю і Украінай былі

сяброўскім і цывілізаванымі. З адкрыціем украінскага консульства Брэст стаў рэкардсме-нам сярод абласных цэнтраў Беларусі па колькасці дыпламатычных установаў. Як вядома, у горадзе над Бугам ужо працу-юць консульствы Расіі і Польши. Пасольскі кансулят нядайна справіў наваселле на першым паверсе цалкам адрамантаванага за польскі кошт будынка па вуліцы Куйбышава. Ра-сіскім дыпламатам пашанцава-ла яшчэ больш. Ім пад консуль-

ствама быў аддадзены старажытны аса拜няк у цэнтры горада. (Калісьці ў ім размяшчалася Брэсцкі гарнізон КПБ.) Цікава, што за гэтыя шыкарныя апар-таменты расцягнёне нічога гораду не заплацілі — беларускі прэ-зідэнт распарадзіўся перадаць будынак у якасці аплаты за «га-звязы» даўгі.

Што тычыцца украінцаў, то да іх беларускія ўлады паставіліся як да звычайных замежнікаў. За некалькі пакояў у будынку па вуліцы Пушкінскай украінцы будуць плаціць немалую арендную плату. У консульстве Украіны пакуль будзе працаўцаць усяго дзве дыпламаты.

Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ

## Чацвёрты Міцкевіч

У нядзельню, 25 кастрычніка, у Гродне быў урачысты адркрыты помнік-бюст вялікаму паэту Адаму Міцкевічу.

Яго аўтар — мінскі скульптар Андрэй Заспіцкі. На пастаменце напісаны па-беларуску і польsku: «Адаму Міцкевічу. Удзельнікі сучасніцтва. 1998». У Беларусі да-гэтую было два бюсты паэта ў Брэсце і Лідзе і помнік у Навагрудку.

Скульптура А.Міцкевіча ў Гродне была паставлена па ініцыятыве Саюза паліякіяў Беларусі і знаходзіцца перад домам-сядзібай гэтай арганізацыі. Удзельнікі ўрачыстага мітынгу трывалі транспаранты на польскай і беларус-кі мовах. На адкрыціі прысут-нічалі прадстаўнікі польскага пар-ламента, віц-прэзідэнт Варша-вы, намеснік міністра адукцыі РП, кіраўнікі дыпламатычных прадстаўніцтваў Польшчы ў Беларусі. Беларускія ўлады былі прадстаўлены ўсяго толькі га-радскімі чыноўнікамі, не прысутні-чай нават мэр Гродна.

Інга БАЗЫЛЕВІЧ

## КАДРЫ



## Хартыя нікога не вылучала

НТЭР'Ю Станіслава Шушкевіча польскай газете *Trybuna* выклікала неадназначную рэакцыю ў Мінску. Прэдстаўнік аргамітата Хартыі-97 Андрэй Саннікай пажадаў унесці яснасць ў адно пытанне.

**А. САННІКАЙ:** «Станіслаў Шушкевіч — волытны палітык і можа мець сваё меркаванне аб падзеях, людзям і, натуральна, выказваць яго там, дзе палітыцы патрэбны. Я бы хацеў пракамен-таваць пытанне, якое задаў сп. Шушкевічу карэспандэнт га-зеты: быццам людзі, якія аў-ядноўваюцца вакол Хартыі-97, вы-лучалі адзіным кандыдатам у прэзідэнты ад дэмакратычных сіл Генадзія Карпенку. Такога не было. Эта Хартыі-97 — мабі-лізаць людзей на абарону сваіх свабодаў і правоў, супрацьста-яць дыктатуры ў яе наступе на дэмакратыю. Хартыя-97 — гра-мадзянская ініцыятыва, а не палітычны рух ці партыя, якія пра-цаюць на сваіх лідэршах. На апош-нім паседжанні аргамітата Хартыі-97 была прынятая пастанова: неадкладна адстаяць Лукашэнкі, фармаванне каапіціўнага ўрада нацыянальнага выратаван-ня. Нікога з лідэршах кандыдатам у прэзідэнты мы не вылучалі.

Што датычыць заявы Шушкевіча наконт таго, быццам Хартыі-97 больш ведаюць за мяжой, чым у Беларусі, то некаторыя ту-тэйшыя партыі не вядомыя ні тут, ні там, і ў іх лідэршах гэта выклікае рэчынсць, што, па вялікому ра-хунку, можна зразумець».

Запісай Павел АНТАНОВІЧ

## Фокус не удался

### Константин СКУРАТОВІЧ

Два года назад большинство наших граждан (67,4 процента) считали, что россияне живут лучше белорусов. Теперь же оценки «российских до-стижений» в корне изменились: доля тех, кто считает, что уровень жизни в России превышает белорусский, уменьшилась в три раза. Соответственно в 16 (!) раз выросло число тех, кто полагает, что россиянам живется хуже, чем белорусам.

**П**ОНЯТНО, что это только мнение. О том, насколько оно соответствует действительности, говорить трудно. Важно, что подобное изменение, считают социологи, стало фактом массового сознания, который влияет и на другие представления о восточном соседе. Пока же по инерции белорусы все еще преувеличивают свою интеграционную нужду. Так, 37% опрошенных считает, что большинство сограждан желает объединения Беларуси и России в одно государство. В то же время, выражая собственное отношение к интеграции, более половины респондентов (50,8%) ограничивают ее рамками добрососедских отношений двух независимых государств (в декабре этой точки зрения придерживались 34,5% опрошенных).

**Н**А РОССИЙСКИЕ катаклизмы в последние недели наложились события в Сербии, что спровоцировало мощную кампанию официального патриотизма, которая, как по-



тельность «белорусского порядка» и число тех, кто выразил готовность голосовать за Лукашенко на новых президентских выборах, повысилось до 52,2% (в декабре прошлого года их было 44,3%).

**Ч**увства, понятно, измени-чи-ви, но и «белорусский порядок» с каждым днем все больше деградирует. Нет смысла говорить о росте цен, который никак не компенсируется «стыдливым» повышением ми-нималки. В магазинах пока еще есть какой-никакой товар, но в аптеках полки давно опустели. А зимой, известно, начинаются всякие эпидемии, особо опасные при недостаточном питании.

К тому же Лукашенко явно блефует, преувеличивая госу-дарственные запасы продоволь-ствия, которыми распоряжается как собственными. Ладно бы речь шла только о погашении долгов за газ и гуманитарной помощи российским монахам, он ведь и чужую армию обещает взять на довольствие. Поэтому 1990 год, по которому тоскует электорат, приближается гораздо быстрее, чем можно было предположить. Для тех, у кого память коротка, могу напомнить: 1990 год — это когда универмаг «Беларусь» предлагал обувь двух фасонов: резиновые гало-ши и войлочные тапочки по предъявлению паспорта со

штампом о прописке; 1990 год — это продажа сигарет в кассах стадиона «Динамо» (две пачки «Прими» в одни руки после двухчасового стояния в очереди) и первый в советской истории «табачный бунт»; 1990 год — это гуманитарная помощь, раздача голодающим старицам сухих пайков из запасов НАТО и бу-

армейской униформы.

**В**ПРОЧЕМ, обещанное будущее уже наступило. В магазинах «для богатых», еще недавно бойко торговавших импортными деликатесами, на витринах уже появляются отечественные коровы копыта. Уже в фирменных магазинах мясо-и-пицекомбинатах торгуют исключи-тельно водкой и «сопутству-ющими товарами». Уже высту-риваются очереди за требухой, и никто не делает вид, что покупа-ет ее для кошки или собаки.

Но, что самое неприятное для Лукашенко — в ближайшие ме-сяцы остановятся «запущенные» им заводы. В сентябре промыш-ленность еще работала на ста-рых запасах, но объем производ-ства уже скратился на 4,5% по сравне-нию с августом. Теперь же нужно срочно покупать сы-ре и комплектующие, цены на которые подскочили в несколь-ко раз. Денег (валюты) ни у кого, к счастью, на это нет. К счастью потому, что вкладывать деньги в производство при гиперинф-

## Гучныя справы

### 3 прэс-канферэнцыі генеральнага пракурора

#### Замах на прэзідэнта

Генеральны пракурор Бела-руси Алег Бажэлка на прэс-кан-ферэнцыі ў мінулую пятніцу зая-ві, што замах на прэзідэнта Лу-кашэнку сапраўды рыхтаваўся.

На словах генпрокурора, гэта выветлілася пры расследованні аbstавінай забойства старшыні Камітэта дзяржайнага кантролю Магілёўскай воб-ласці Яўгена Мікалуткага. Алег Бажэлка сказаў, што асобы, якія маюць дачыненне да гэтага злачынства, знаходзяцца пад арыштам і пайстаницы перад судом. Якое канкрэтна абвінавачэнне ім будзе прад'яўлены, генеральны пракурор паведаміць адмовіўся. Што да самога следства па факце гібелі Я.Мікалуткага, то яно завершана, абвінавачаемы ўжо азнаёміліся або працягваюць азнаёміцца са следчымі матэ-рыяламі. З гэтай справы ўособнюю вытворчасць выдаelenы матэрыялы, расследаванне па якіх працягваецца.

Мяркуючы па ўсім, права-ахоўныя органы вельмі балю-ча реагуюць на любыя размо-вы на дадзеную тэму. Ва ўся-лякім выпадку, пачуўшы пы-танне карэспандэнта БелаПАН аб ходзе расследавання забой-ства Мікалуткага, генеральны пракурор у рэзкай форме абар-ваў яго, нават не даслухаўши да канца.

#### Справа Клімава

Следства па справе Андрэя Клімава працягваецца. Тэрмін

утримання пад вартай прадо-ўжаны да 11 снежня 1998 года. Што да стану яго здароўя, то, па словам пракурора, у выніку праведзенага медыцынскага агляду ў Клімава выяўлены толькі тыя захворванні, якімі ён пакутаваў задоўга да арышту.

#### Справа Лявонава

Падчас расследавання кры-мінальной справы ў дачыненні да былога міністра сельскай гаспадаркі Васіля Лявонава ўстаноўлена, адзначыў Бажэлка, што ён неаднаразова ат-рымліваў хабар ад службовых асобаў, зложыўшы службовым становішчам. Цяпер рыхтуеца пастанова па прад'яўленні В.Лявонаву канчатковага абвінавачэння.

#### Справа Віннікавай

На справе Тамары Віннікавай вынесена пастанова аб правядзенні комплекснай медыка-псі-халагічнай экспертызы, якая павінна адказаць на пытанне: у якой ступені былы галоўны бан-кі краіны можа ўдзельнічаць у следчых дзеянях. Па выніках экспертызы будзе вызначацца магчымасць завяршэння папя-рэдняга следства па справе, у тым ліку прад'яўлення Віннікавай канчатковага абвінавачэння.

#### Справа Хілько

Што да расследавання кры-мінальной справы ў дачыненні да былога старшыні праўлення Аш-чаднага банка Беларусі Уладзі-міра Хілько, арыштаванага тро-

ліяции все равно, что выбрасы-вать их на ветер.

**И**НЫМИ словами, эконо-міческій лукализм за-вершился так, как и дол-жно было бытъ — полным бан-кортством. Но сам автор, похо-же, этого или не понимает, или сознательно гонит волну, чтобы в очередной раз успеть вскочить в поезд, прежде чем провал ста-нет для всех очевидным. И он все больше походит на токую-щего глухаря, парализованного одной единственной страстью.

А между тем, зіма на носу, время для токования прошло. Зрители четырехлетнего безан-трактного политического спек-такля под названием ППРБ, «объелись» иллюзіямі. Они ждуть, что фокуснік ім наконец покажет жывога зайца. Напрас-но. Фокус явно не удался.

В материале использованы данные соцопросов, которые проводил Независимый институт социально-экономических и политических исследований в рамках проекта «Развитие информационной инфраструктуры рыночной экономики в Беларусь», выполняемого при поддержке Центра международного частного предпринимательства (США). По случайной выборке опрошено 1.486 человек (пре-дельная ошибка презентатив-ности — 0,03).

**Літва**

Учора ў Літве адкрыўся трохдзённы міжнародны семінар, прысвячаны пра-блемам Ігналінскай АЭС. З дакладамі выступяць спецыялісты па атамнай энергетыцы і грамадзян- скай абароне з 14 краін Еўропы, у тым ліку з Расіі, Літвы, Швейцаріі, а таксама прадстаўнікі каардина- цыйнага цэнтра НАТО па аказанні дапамогі ў кри- зісных ситуацыях.

**Таджыкістан**

Таджыкістан далучыўся да адзінай інфармацый- най прасторы СНД.

**Туркменістан**

Прэзідэнт Ніязаў стаў тройчы Героем Туркмені- стана — яму ўручана вы- шэйшая ўзнагарода краіны «Залаты месяц».

**ЗША**

Нацыянальны алімпійскі камітэт ЗША абавязаў, што запатрабуе афіцый- нога ўручэння алімпійскіх медалёў тым амерыкан- скім спартсменам, якія ўступілі ў спаборніцтвах атлетам з былога ГДР.

**Турыцыя**

Паліцыя Стамбула арыш- тавала каля пяцісот чала- век па адвінавачванні ў спробе «азмроцьці мані- фестацыю», прысвяченую 75-годдзю Турыцыі.

**Нарвегія**

Своеасаблівага прэтэн- дэнта на Нобелеўскую прэмію міру 1999 года ад- шукалі правыя дэпутаты нарвежскага парламента: гэта блок НАТО.

**ФРГ**

Гельмуту Колю будзе прысвоена званне «гана- ровы грамадзянін Еўрапейскага саюза»

**Канада**

## Монумент жертвам геноцида

В Монреале адкрыт монумент «Іскуплінне», посвяшчаны народам, ставшым в XX веке жертвам геноцида.

Первонально монумент дол- жны быў посвятіць памяці по- путара миллионаў армян, став- шых жертвам рэзни, учиненай властымя Османскай імперыі в 1915-22 гадах. Армянская общына Канады выступіла за яго сопраўліціе ў 1994 годзе. Тогоды власты Монреала дали на это согласіе.

Однака вмешалася Турцыя, ко- торая настrez отказываецца при- знать сам факт геноцида. Турки пригрозілі мэру Монреала і прадавальному провінцыі Квебек разрывом торгуово-экономи-

**Расія****Купім кілер!**

Спікер расійскай Дзярждумы Генадзь Селязней ў выступіў ініцыятарам вельмі арыгінальнай папраўкі ў Крымінальны кодэкс РФ.

Сутнасць яе ў тым, каб даць праваахоўным органам права «перакупляць кілера». На думку Селязнеў, такая папраўка дазволіць кілеру, які атрымаў заказ на забойства, свабода прыўці ў праваахоўныя органы і «прадаць за двайны ганарад» заказчыка забойства. Па словах спікера, ужо ў лістападзе гэты документ паступіць у думскі камітэт па законадаўстве. Селязней ўпакрэсліў, што папраўка «накіравана на тое, каб дапамагы праваахоўным органам выкрыць арганізатораў заказных забойстваў».

**Банкі пад контролем мафіі**

Па дадзеных ФБР, 550 расійскіх камерцыйных банкаў кантролююцца арганізаванай злачыннасцю.

Такія звесткі прыводзяцца ў дакладзе Федэральнага бюро расследаваній ЗША.

Як сцвярджае газета «Вашынгтон таймс», кантроль над вялікай групай камерцыйных банкаў дазваляе расійскай арганізаванай злачыннасці «лёгка адмываць і перамяшчаць вялікія сумы на- яўных грошей па ўсім свеце, пазбягаючы выплаты падаткаў».

**Прыярытэт — элітным школам**

Расія займае толькі 13-е месца сярод развітых краін свету па якасці школьніх ведаў.

Пра гэта паведаміў, спаслаўшыся на дадзеня ЮНЕСКО, міністр адукацыі РФ Уладзімір Філіпов. Разам з тым, Расія, па яго словам, знаходзіцца ў тройцы дзяржаваў, якія лідзіруюць па колькасці пераможцаў міжнародных школьніх алімпіяд.

«Гэта сведчыць пра тое, што ў нас ёсьць добрыя школы, дзе працуюць выдатныя педагогі», — адзначыў міністр. У той жа час, падкрэсліў ён, існаванне школ дрэнных і добрых ставіць дзяржаву перад выбарам, каго падтрымліваць у першую чаргу. На яго думку, пры недахопе фінансавых сродкаў трэба «адда- ваць перавагу» добрым школам. Але пры гэтым дзяржава «павінна гарантаваць якасны мінімум ведаў кожнаму», падкрэсліў міністр.

**Украіна****Пісталет у якасці зарплаты**

Раздаць зброю — з такой прапановай зварнулася да адміністрацыі рабочыя вінніцкага завода «Форт», першага на Украіне прадпрыемства па серыйнай вытворчасці стралковай зброі.

Супрацоўнікі гэтага прадпрыемства ўжо сем месяцаў не атрымліваюць зарплату і прапануюць адміністрацыі кампенсацію запазычанасць пісталетамі. Рабочыя не збираюцца прадаваць зброю бандытам, а хочуць здаць яе ў праваахоўныя органы. Сэнс гэтай камбінацыі ў тым, што на Украіне ціпер праходзіць кампанія па добраахвотнай здачы зброі, і кожны, хто здае пісталет, атрымлівае за яго каля 100 доллароў, за аўтамат — 150, за гранатамёт — 200 і. д. Даведаўшыся пра такія расцэнкі, рабочыя скемілі, што ім бы цалкам хапіла па пары пісталетаў у месяц замест зарплаты.

Падрыхтавала Алена СУРКО

**Канада****Іскуплінне**

В Монреале адкрыт монумент «Іскуплінне», посвяшчаны народам, ставшым в XX веке жертвам геноцида.

Первонально монумент дол- жны быў посвятіць памяці по- путара миллионаў армян, став- шых жертвам рэзни, учиненай властымя Османскай імперыі в 1915-22 гадах. Армянская общына Канады выступіла за яго сопраўліціе ў 1994 годзе. Тогоды власты Монреала дали на это согласіе.

Однака вмешалася Турцыя, ко- торая настrez отказываецца при- знать сам факт геноцида. Турки пригрозілі мэру Монреала і прадавальному провінцыі Квебек разрывом торгуово-экономи-

Во взаимных препіратель- ствах прошло некалькі лет. Ре- зультатам стал компроміс в виде свога рода «інтерна- ціонализации» монумента.

На памятніке не указываецца, что он посвящен памяці толькі армян. Он представляет собой сооружение из белого мрамора в форме жилого дома, расколотого пополам. На стенах разры- ва — список народов, ставших в ХХ веке жертвами геноцида. Упомянуты армяне, евреи, укра- инцы, крымскіе татары, цыгане, камбоджийцы, боснийцы, курды, хуту и туцси.

Владімір МІХАЙЛОВ

**на першай паласе — 94 000 руб./см<sup>2</sup>**  
**на асобнай паласе — 70 000 руб./см<sup>2</sup>**  
**у рэкламным блоку — 47 000 руб./см<sup>2</sup>**  
**у TV праграме — 70 000 руб./см<sup>2</sup>**  
**на апошній паласе — 70 000 руб./см<sup>2</sup>**  
**прыватныя аб'явы — 60 000 руб. (за радок — 20 зн.)**

**КОШТЫ  
РЭКЛАМНЫЙ  
ПЛОШЧЫ Ў ГАЗЕЦЕ  
НАВІНЫ**  
**Тэл. 210-02-54**

## Европол начынает работу

На прошлой неделе, пасля завершэння процеса ратыфікацыі всемі 15 государствамі Еўропейскаго союза, офиціяльна вступіла ў силу конвенцыя о Еўропейскай уголовнай паліцыі — Европоле.

Штаб-квартира Европола располагается ў Гааге, где і состоялася торжественная церемонія, посвященная началу деятельности новай организаціі. Европол создан на базе Еўропейскага управління по борбе з наркотыкамі, котрое павінілось в 1994 году в соответствии з Маастрыхтским договорам. Постепенно функцыі этой организаціі управления былі расширены — кроме наркотыкаў, она стала заниматься борбай с угрохамі автомобілем, с контра-

нальных банков данных о преступниках і преступных группировках, дейсвуючых ў Еўропе. Компьютерная система еще совершенствуется і польностью вступіт в строй в 2001 годзе.

Возглавляе Еўропейскую уголовную паліцыю координатор Европола. Ім стал Юрген Сторбек из Германіі. Выступая на торжественной церемоніі в Гааге, он заявил, что Европол имеет все возможности для эффективнага противодействия организованной преступности, приобретающей в услоўях «Еўропы без границ» угрожающие масштабы.

Григорій ПЕТРОВ

## Доллар тоже падае!

В сознании граждан нашей страны американский доллар имеет очень высокую репутацию. «Доллар» и «финансовая стабильность» для нас — слова-синонимы. Резкое падзеіе беларускага рубля в последние полтора месяца только подогрело чувства глубокой любви и искреннего доверия, которое белорусы испытывают к американской валюте. Между тем, на фоне мощного подъёма долларового курса на нашем внутреннем рынке как-то незамеченным прошел тот факт, что в большинстве остальных стран мира доллар падае. А для выезжающих за границу это почти такая же неприятная новость, как и снижение покупательной способности национальной валюты.

Среднестатистичный белорус отправляется в иные земли с долларом. Во-первых, мы так привыкли. Во-вторых, приобретение других валют в Минске связано с несравненно большими хлопотами.

Но по прибытии в место назначения доллар следует поменять на местные денежные знаки. Когда обменный курс этих знаков поднимается, вы их получаете меньше за то же количество долларов, значит даже при неизменных внутренних ценах в стране, которую вы по- чтили своим визитом, приобретение там обходится вам дороже. К сожалению, сегодня это происходит почти повсюду.

«Почти» означает, что из этой неприятной тенденции все же есть исключения. Например, по-прежнему хороши мінімалізмія снижается курс румынскага лея. В Румыніі за свои зеленые банкноты вы можете сегодня получить больше удовольствій, чым месяц назад, і еще больше — чым в позапрошлом месяце. Добро пожаловать в Бухарест и Констанцу!

Из развитых западных стран радует Канада. Слабость, по-разившая местный доллар в начале года, все еще не изжила, і местные аналитики не надеются, что падение его курса удастся остановіць в ближайшем будущем. За 1988 год стоимость канадского доллара снизилась по отношению к американскому примерно на 20%. Это, конечно, ерунда по сравнению с темпами, которые демонстрирует наш рубль, но для экономных и привычных к стабильности канадцев і такое падение — большая потеря. А для гостей из-за рубежа — соответствующее приобретение.

А в большинстве других частей света даже такого символического облегчения текущие тенденции валютного рынка нашим путешественникам не несут. Сплошной рост дорожнін (при неизменных ценах в местной валюте).

Традиционная схема сезонных колебаний валютных курсов в западном мире работает так: весной и летом, когда масса иностранцев устремляется в Еўропу, стоимость европейских валют относительно доллара США поднимается, в осенне-зимний сезон — снижается.

В этом году все наоборот. На дворе — середина осени, а фунты, франки, кроны и марки растут относительно доллара.

За американцев беспокоиться не стоит, у них ситуация — под контролем.

Снижение курса доллара — сознательная реакция финан-

совых властей США на мировой экономіческі кризис. Таким образом они защищают свой экспорт. Раз азіяцкія товары из-за падення курсов національных валют дешевеют, значит і амерыканская продукція должна немнім падешеветь — а то перестанут купоў. На внутреннем рынке для граждан страны ничего плохога не происходит. Все, што стоит серьезных денег (автомобіль, бытавая тэхніка), амерыканцы не прывозят из-за граніцы, а дѣлаюць дома (і дѣлаюць достаточно — по разным подсчетам, на одну эту страну приходится от 20 до 25% обшеміровога производства). Стоимость отечественных товаров в долларах остаётся неизменнай, независімо от того, как доллар котирується за рубежом по отношению к другим валютам.

А вот нам за этот доллар в Еўропе и даже во многих частях Азии теперь придется платить меньше, чым вчера.

Укрепление національных валют затронуло даже те страны, которые не относятся к числу індустриальных гигантов. На Кипре — стране, живущай в значительной степени за счет туризма, — сейчас, когда туристический сезон и туристические доходы этого года уже позади, впервые за долгое время местный фунт стоит больше 2 долларов. В обычные времена даже летом кипрский фунт не поднимался выше 1,7-1,8 USD.

Валюты бывших соціалістических стран Восточной Еўропы (кроме Румыніі, Албаніі и еще пары экономіческіх неудачников) прервали свое неторопливое снижение относительно доллара и так же потихонку тронулись вверх.

Да что там Кипр и Восточная Еўропа. Даже турецкая лира, которая знаменита сва- ўй феноменальнай уязвимосцю для инфляцыі (сейчас лира котируется на уровне около 300.000 за 1 доллар — рекорд в сегоднішнім міре), — и та чуть-чуть подросла!

Плохое время ездить за границу!

Михаіл УШКИН

**«Бородатые» новості****Женщинам всегда что-нибудь мешает**

Большинству женщин, оказывается, не нравятся мужские бороды

Согласно проведенному среди «слабого пола» опросу, они с большим удовольствием прижимаются к гладковыбритому лицу. Четверти опрошенных бороды мешают прежде всего при поцелуях. Особенно нелюбимы дамами эспаньолки, козлиные бороды, бакенбарды и бородки под нижней губой.

**С бородой даже на ринг не пускают**

Трех афганских боксеров, прибывших в Карачи на открывшийся здесь международный турнир по боксу, организаторы к соревнованиям не допустили.

Причина кроется в буквальном смысле слова в их бородах. На предложение представителей Международной ассоциации любительского бокса (AIBA) сбрить их, афганские мастера ринга ответили категорическим отказом. Иначе, объяснили они, назад им на родину дороги нет. Несмотря на протест сопровождающих боксеров двух официальных лиц, организаторы турнира, в котором участвуют свыше ста боксеров из 20 стран, столь же решительно исключили афганцев из соревнований, сославшись на правила AIBA — на ринг с бородой дороги тоже нет.

По сообщениям информационных агентств и материалам зарубежной прессы подготовил Михаил ГРИГОРЬЕВ

**Президенту не повезло с охранником**

К пяти годам лишения свободы приговорил пражский городской суд бывшего сотрудника охраны столичной виллы президента Чехии Вацлава Гавела за неоднократные кражи на вверенном ему объекте.

С 1994 по 1996 год, по данному следствию, «страж порядка» вынес из президентского дома деньги, ценности и другие предметы на общую сумму почти 50 тысяч долларов. Следствие нередко заходило в тупик, поскольку в действиях обвиняемого отсутствовала всякая логика. Внимание злоумышленника привлекали не только деньги, драгоценности или «сувениры» типа майки известного чешского футболиста Карела Поборского, но и, например, такие «обиходные» предметы, как коврик для ванной, галогенные лампы или апельсиновый сок из ходильника президента.

Б.П.

**Вакцина против СПИДа**

Группа вирусологов НИИ здравоохранения Италии под руководством доктора Барбары Энзоли в течение двух с половиной лет проводила серию исследований и экспериментов, позволяющих ныне утверждать, что формула вакцины против «чумы XX века» найдена.

Сообщение об этом было сделано на международном конгрессе по иммунологии, проходящем в эти дни в Республике Сан-Марино, и вызвало огромный интерес. Вакцина, созданная на базе протеина «ТАТ», дала блестящие результаты в опытах на макаках, у которых почти полностью восстанавливается утерянный иммунитет.

Барbara Энзоли работала над вакциной в течение 14 лет. Министерство здравоохранения Италии, одобрав результаты ее исследований, дало принципальное разрешение на производство вакцины и осуществление пробного курса лече-

ния пациентов-добровольцев в одной из специализированных клиник. В ближайшее время экспериментальное лечение будет проведено в ряде африканских стран повышенного риска, подверженных эпидемии СПИДа, разумеется, с согласия местных властей. Для получения устойчивых результатов в отношении организма человека понадобятся по меньшей мере еще пять лет, но мы — на правильном пути, не сомневается Барbara Энзоли.

**Драгоценности сыпались с неба**

Дождь из золотых изделий и драгоценностей «пролился» на прохожих в пригороде иранской столицы. Причиной необычных осадков стал мощный взрыв газового баллона, прогремевший в ювелирном магазине.

По свидетельству газеты «Иран», оказавшиеся в радиусе нескольких десятков метров от магазина люди в одно мгновение были осыпаны золотом и драгоценными камнями. Они бросились собирать неожиданно обрушившееся с неба богатство. Однако многие, выяснив в чем дело, не без сожаления вернули добычу ее законным владельцам. Что же касается ювелиров, которых в момент взрыва в магазине было двое, они получили серьезные ранения и ожоги и после госпитализации больше забылись о собственном здоровье, нежели о своем товаре.

**Баварский клад**

Не только многие наши граждане предпочитают хранить деньги не в «коварных» банках, а у себя дома — это делают и жители благополучной ФРГ. По крайней мере, так поступила 89-летняя старушка из живописного местечка Вальдкрайбург (Бавария).

Не доверив свои сбережения ни одному немецкому банку, она сложила все свои накопления — 218.600 марок в жестянку из-под кофе и запрятала ее в кухонную плиту. Вскоре после этого пожилая фрау приболела и попала в больницу.

Тем временем владелица квартиры, где находился «клад», решила во время отсутствия старушки сделать в доме ремонт. Через пару дней двое мастеровых с удивлением вытащили из духовки на свет божий жестянку с кругленькой суммой. Закончилась история хэппи-эндом: немцы оказались честными и все до пфеннига передали в полицию. Там деньги пересчитали, находку запротоколировали и вернули умиленной хозяйке, посоветовав ей все же хранить деньги на банковском счету.

**Вокруг Земли****за два часа**

Потрясающие перспективы рисуют перед авиапассажирами американские конструкторы: вскоре путешествие между двумя самыми удаленными друг от друга точками Земли будет занимать не более 2 часов.

А все благодаря разработанному самолету HyperSur, максимальная скорость которого около 11.000 км/час. Суперлайнер, по форме напоминающий клинок, вдвое превосходит по грузоподъемности самый крутой «боинг». Одна беда: пока HyperSur существует только в чертежах.

**В Польше — «мобилизация»**

Польша намерена «догнать и перегнать» европейские страны по количеству мобильных телефонов на душу населения.

Уже сейчас число обладателей «комурек», как их именуют поляки, перевалило за 3 млн. По прогнозам, в 2005 году 10,5 млн. или около 27 процентов всех жителей страны будут владеть «мобильниками».

Борющиеся за рынок иностранные фирмы заинтересованы в своей продукцией даже детей. Шведы, например, вставляют переговорное устройство в мягкие игрушки. Стоит ребенку нажать на кнопку ворсе плюшевого мишку и произнести «мама», — и послушный автомат тотчас соединит его с «абонентом».

**Кто в Африке первый?**

Население Нигерии достигло отметки в 108,5 млн. человек.

Страна занимает первое место на африканском континенте по числу жителей. Как заявил председатель Национальной комиссии по населению Крис Угокве, при нынешнем приросте населения ожидается, что к 2015 году эта цифра составит 178 млн., а за 25 следующих лет население страны возрастет до 217 млн. человек.

**Даты і лёсы****27 кастрычніка**

1662. Францыя купіла ў Англіі порт Дзюнкерк за 2,5 млн. лірраў.

1728. Нарадзіўся славуты англійскі міраход капітан Джэймс Кук, які адкрыў для єўрапейцаў Аўстралію, Новую Зеландью, Гавайскія астравы і ўпершыню падышоў да берагоў Антарктыды. Спадар Кук хітрыкамі прымусіў матросаў есці кіслую капусту, дзякуючы чаму ніводны з ягоных спадарожнікаў не памёр ад цынгі. Падчас апошняй экспедыцыі (1778) Кук спрабаваў пералыць Паўночны Ледавіты акіян. Але благое надвор'е прымусіла яго адступіць на Гавайскія астравы з надзеяй паўтарыць спробу на наступны год. Там Кук і быў забіты расчараванымі абарыгенамі, якія спачатку прынялі яго за Бога.

1858. Нарадзіўся 26-ы прэзідэнт ЗША Тэадор Рузвельт. У 1906 г. ён быў узнагароджаны Нобелеўскай прэміяй міру за дыпламатычныя заходы, якія дапамаглі скончыць расійска-японскую вайну.

1905. Агульнагарадскі мітынг рабочых Мінска прыняў рэзолюцыю з актуальнымі і сёння патрабаваннямі свабоды схода і друку, недатыкальнасці асобы, усеагульнага выбарчага права і г.д.

1923. Нарадзіўся адзін з заснавальнікаў поп-арта амерыканскі мастак Рой Ліхтенштайн, які праславіўся гіганцкімі палотнамі па матывах газетных коміксаў.

1971. Рэспубліка Конга, былая бельгійская колонія, змяніла назыву на Заір.

1978. Нобелеўскі камітэт абвесціў пра ўзнагароджанне Прэміяй міру прэзідэнта Егіпта А. Садата і прэм'єр-міністра Ізраіля М. Бегіна, якія паклалі канец 30-гадовай варажнечы паміж сваімі дзяржавамі.

1981. Прэзідэнт Фінляндіі У. Кеканен датэрмінова пайшоў у адстаўку «у сувязі з хваробай». Дзяржжаўны савет краіны прызнаў новыя прэзідэнцкія выбары на студзень 1982 г.

1991. Прэзідэнтам Рэспублікі Ічкерыі быў абраны генерал авіяцыі Джакар Дудаев. Вяроўшы Савет Расіі абвесціў гэтыя выбары незаконнымі.

**28 кастрычніка**

1813. Пад Лейпцигам пачалася 4-дзённая «бітва народоў», у якой удзельнічала больш за 500 тыс. чалавек. Аб'яднаныя сілы Расіі, Пруссіі, Аўстрыйскіх і Швеційскіх разгромілі войскі напалеонаўскай Францыі і яе саюзікаў. Германія вызвалілася з-пад улады Францыі.

1831. Англійскі фізік Майл Фарадэй стварыў першую дынамашыну, па прынцыпе якой працуе ўсе электрастанцы.

1845. У Гродне нарадзіўся беларускі фізік Зыгмунд Урублеўскі. За ўдзел у паўстанні 1863 г. быў сасланы на 5 гадоў у Сібір. У 1883 г. у Кракаве разам з польскім фізікам К. Альшэускім упершыню атрымаў вадкі кісларод, а пазней з яго дапамогай ператварыў у вадкасці азот і вокаіс вугля.

1929. Упершыню дзіця нарадзілася ў паветы: місіс Т. Эванс нарадзіла дзяўчынку на борце транспартнага самалёта, які ляцеў над Флорыдай.

1962. Пагроза тэрмаядзэрнай вайны прымусіла СССР абвесціць (па радыё) пра згоду вывесці свае ракеты і бамбардзіроўшчыкі з Кубы.

**29 кастрычніка**

Нацыянальнае свята Туркі. Кемаль Атацюрк («Бацька ўсіх турак») абвесціў краіну рэспублікай і стаў яе першим прэзідэнтам (1923).

1929. У Кіеве нарадзіўся цяперашні прэм'єр-міністр Расіі Яўген Прымакоў.

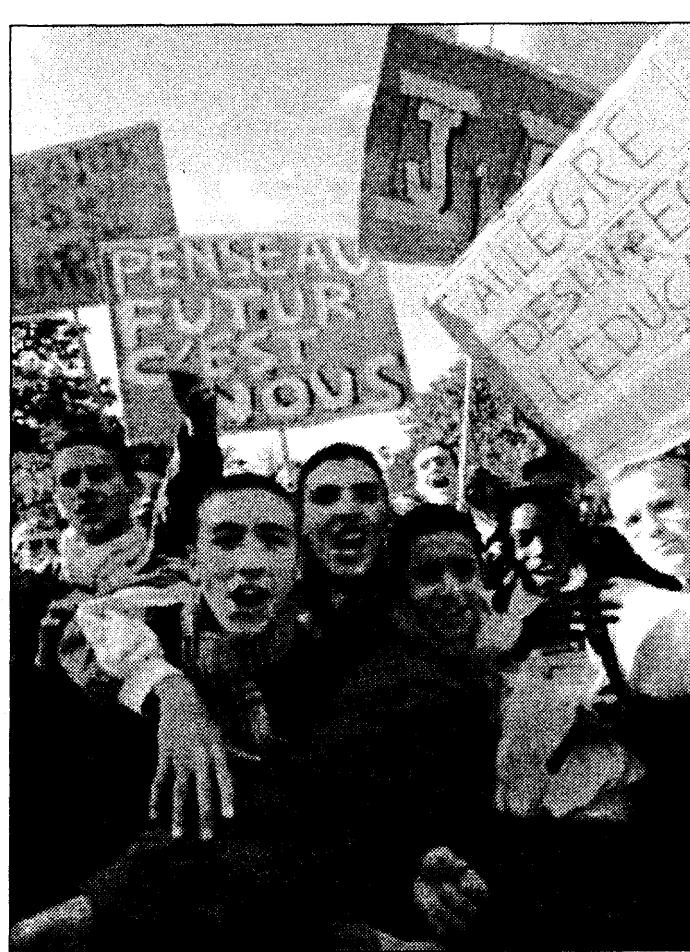
1929. «Чорны аўтарак» на Уол-стрыце, з якога пачалася вялікая дэпрэсія. Індэкс Даў-Джонса працягваў падаць да 2 ліпеня 1932 г. і знізіўся за гэты час на 90 працэнтаў.

1954. На базе пераведзенага ў Магілёўскага абласнога тэатра адчыніўся Магілёўскі драматычны тэатр.

1957. Маршал Г. Жукаў быў зняты з пасады міністра абароны СССР і выведзены з кіруючых органаў КПСС з прычыны «насаджэння культуры сваіх асобы ў Савецкай Арміі і схільнасці да авантuryзму ў разуменні задач зневінні палітыкі Савецкага Саюза».

1964. Танганыка і Занзібар аб'ядналіся ў адну дзяржаву — Танзанію.

Падрыхтаваў Юрась БАРЫСЕВІЧ



Як мы ўжо паведамлялі, 15 кастрычніка ў Францыі пратэставалі старшакласнікі. У дэманстрацыях па ўсёй краіне ўдзельнічала прыкладна 500 тысяч чалавек. Школьнікі патрабавалі скараціць колькасць вучняў у класах, зменшыць хатнія заданні і г. д. На здымках французская агенцтва SIGMA вы бачыце, як гэта адбывалася.